

AZ ANTIBIOTIKUM FELHASZNÁLÁS KÓRHÁZI-KLINIKAI GYAKORLATA

EGY HAZAI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS TÜKRÉBEN

Hungarian survey on the use of antibiotics in hospital.

Hotzi Judit, Buchholcz Gyula

Debreceni Egyetem Klinikai Központ Egyetemi Gyógyszertár

Bevezetés

Az antibiotikumok befolyásolják a mikroorganizmusok ökológiáját, így minden egyes antibiotikum-használat potenciális közegészségügyi következménnyel jár. Az antibiotikumok helytelen és indokolatlan használata következményeként terjed a bakteriális rezisztencia, és növekedik a multirezisztens kórokozók száma, ezért az antibakteriális terápiák helyes gyakorlata még inkább fontos a fekvőbeteg-ellátó intézményekben.

Célkitűzés

Az intézeti gyógyszerészek segítségével felmérni az antibiotikum rezisztencia problémakörével kapcsolatos döntések hátterét. A válaszok segítségével pillanatképet kapni a kórházak antibiotikum felhasználásának gyakorlatáról, illetve az intézmények "antibiotikum-kultúrájáról".

Módszertan

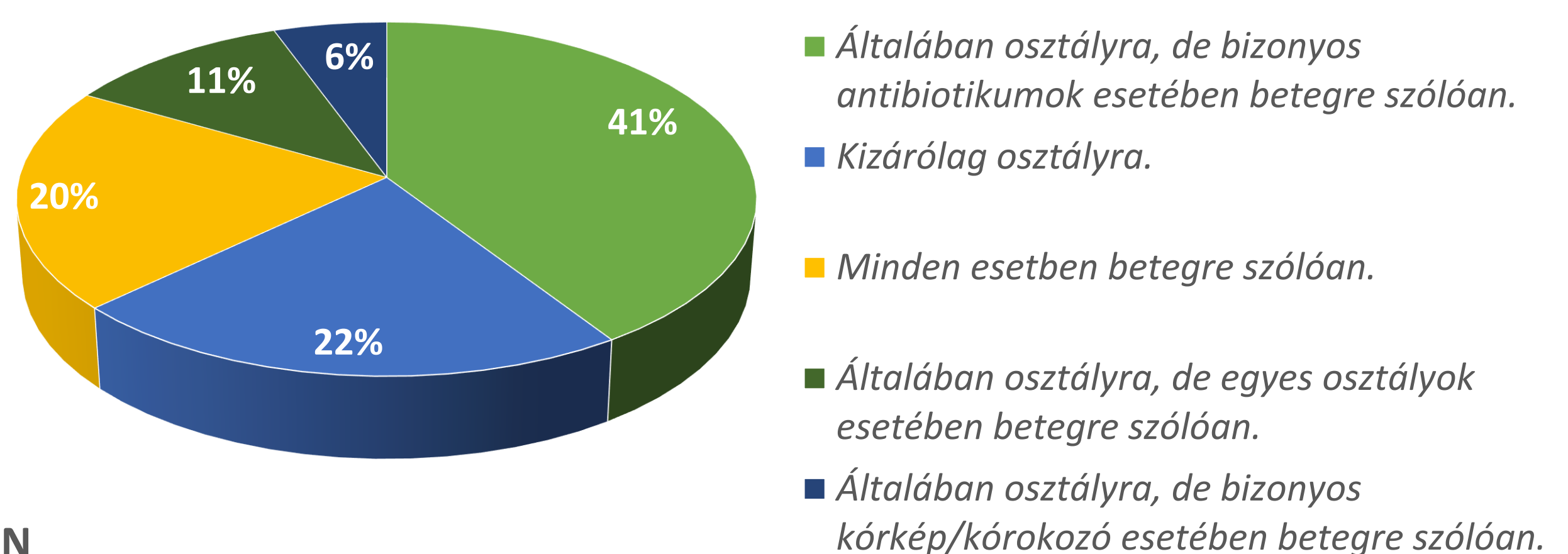
Elektronikus kérdőív megválaszolása intézményenként egy válaszadóval. A **39 kérdésből** álló kérdőív az antibiotikum-rezisztencia helyzetét, az antibiotikumok rendelésének és kiadásának rutinját, a terápia elrendelés és az alkalmazás gyakorlatát tárta fel.

Eredmények

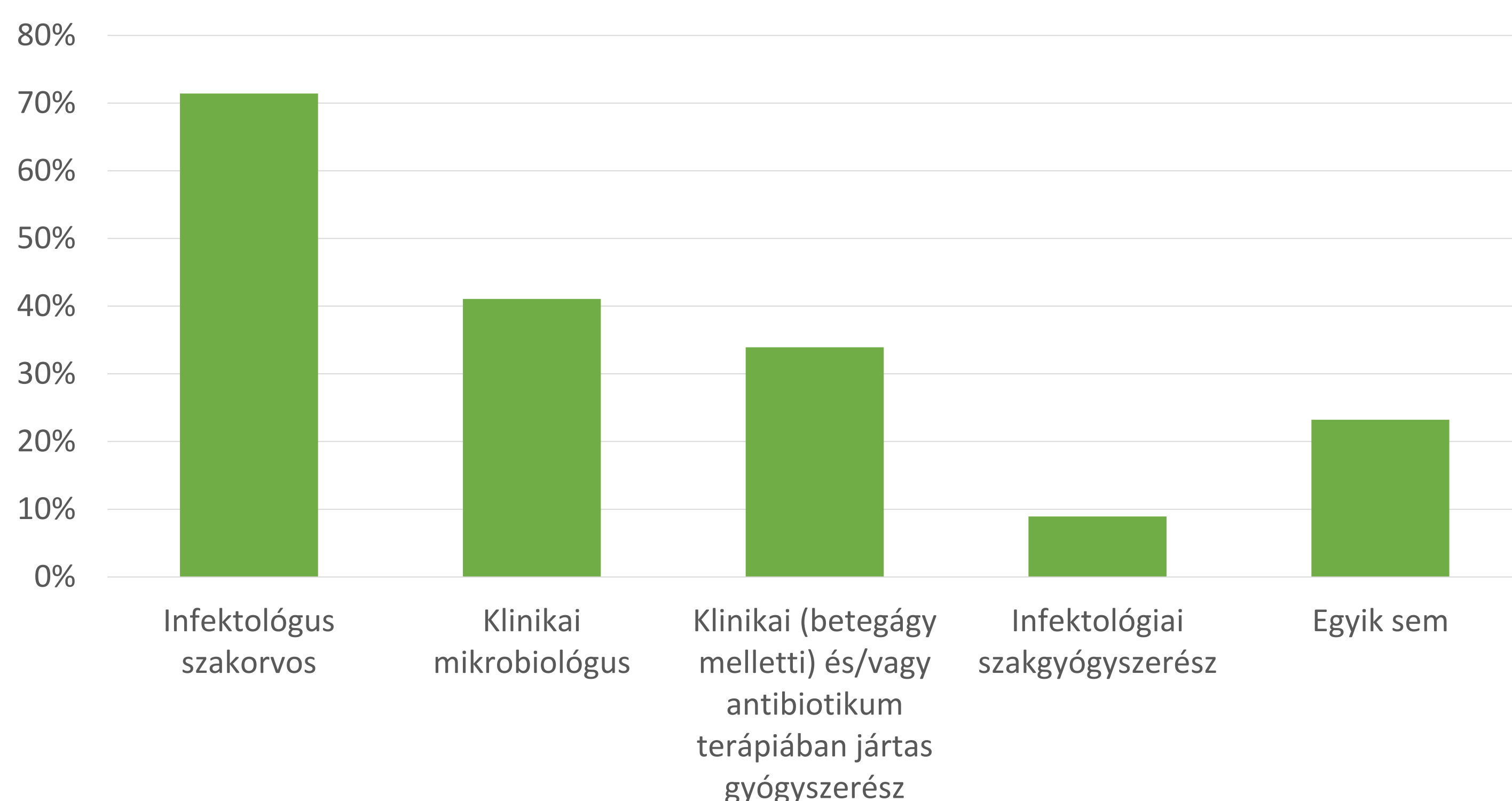
A válaszadók (**56 intézmény**), ismerte az antibiotikum-rezisztencia jelentette globális egészségügyi veszélyt úgy értékelték, hogy az világszerte komoly problémát okoz. A rezisztencia legfőbb okának a helytelen háziorvosi antibiotikum-használatot tartják.

Az antibiotikumok kiadása az intézmények egy részében közvetlenül osztályra, de bizonyos esetekben betegre szólóan történik.

ANTIBIOTIKUMOK RENDELÉSE AZ INTÉZETI GYÓGYSZERTÁRBÓL

SAKEMBER-ELLÁTOTTSÁG AZ INTÉZMÉNYEKBEN

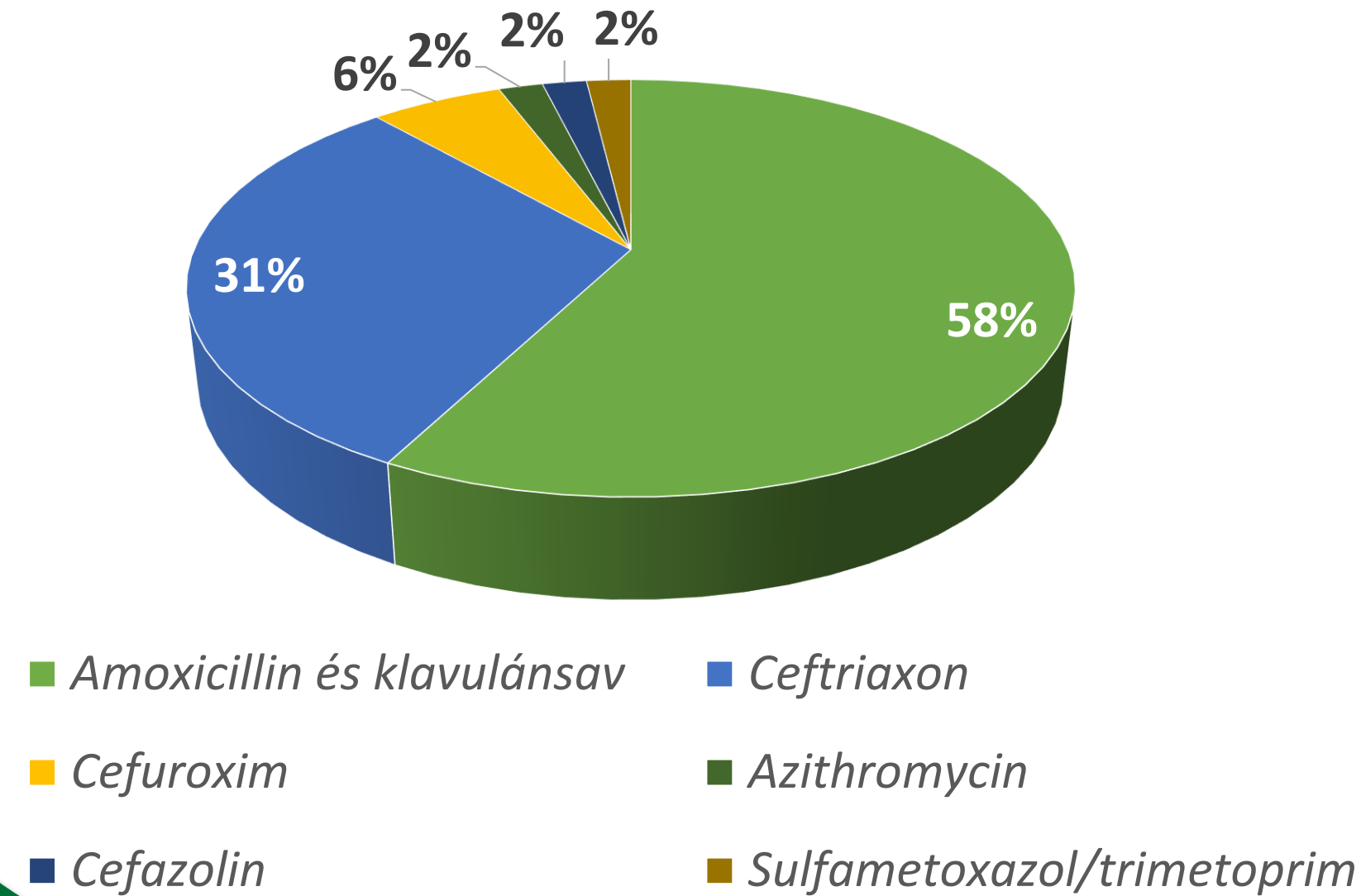
A 20/2009. (VI. 18.) EüM rendelet szerint intézményi szinten egyes IIAB által kijelölt antibakteriális készítményeket csak infektológus jóváhagyásával lehetne alkalmazni, ez azonban még nem mondható el mindenütt. Ez abból is fakad, hogy nem minden kórház rendelkezik infektológus szakorvossal.

Az ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control) vizsgálata szerint 3-ból 1 beteg kap valamilyen antibiotikumot kórházi tartózkodása alatt, mely megfelel a kitöltők által becsült 20-50%-os aránynak.

Az empirikus és célzott antibiotikum terápia rendelése a legtöbb kórházban osztályos protokoll szerint történik, illetve a szakorvosok is önállóan dönthetnek a megkérdozett intézmények többségében.

A perioperatív antibiotikum profilaxis esetén döntően helyi protokollt alkalmaznak.

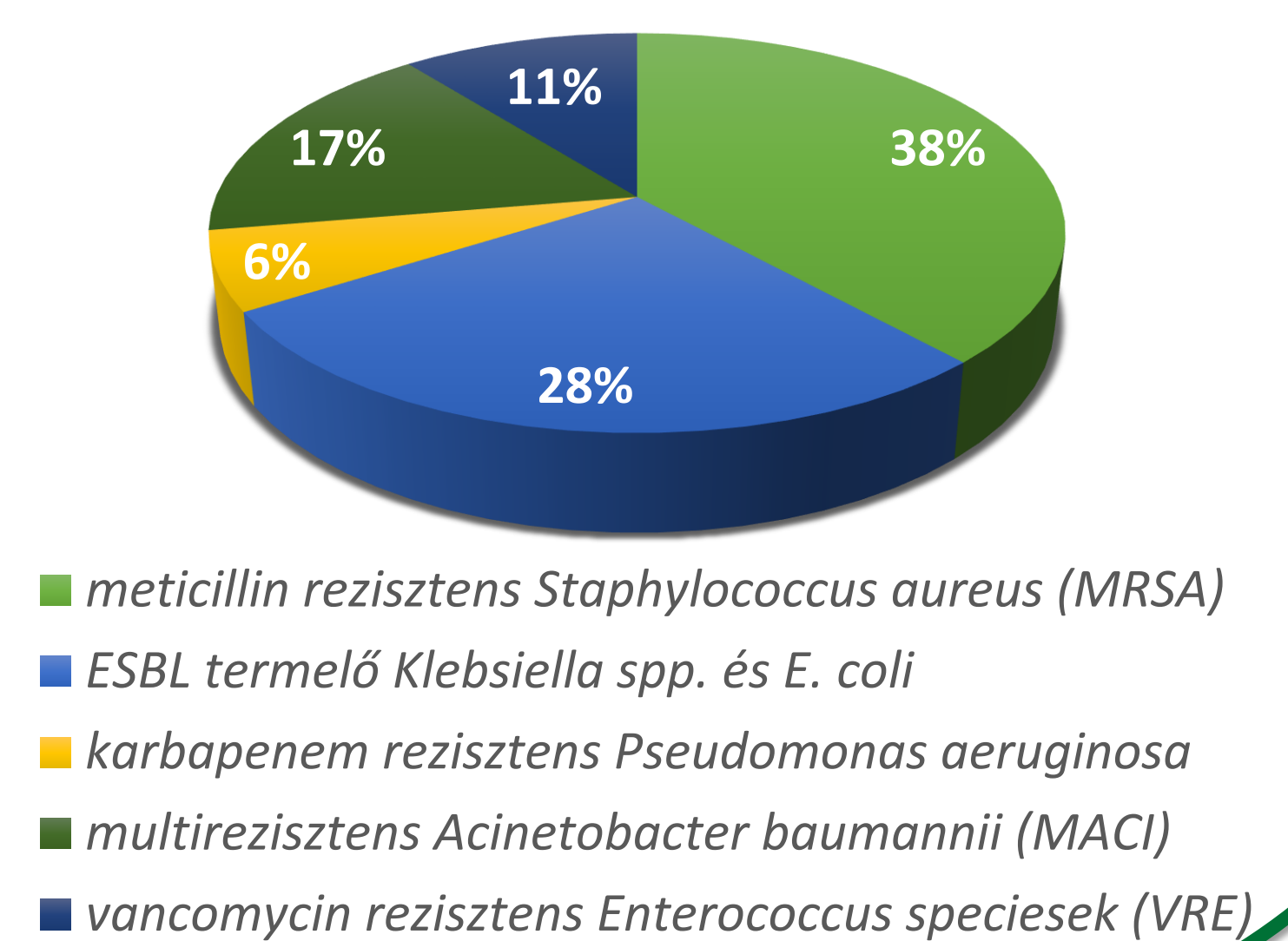
LEGGYAKRABBAN EMPIRIKUSAN ALKALMAZOTT ANTIBIOTIKUMOK

Empirikusan leginkább az amoxicillin/klavulánsavat és a ceftriaxont, míg célzottan a meropenemet használják legtöbbször. Legnagyobb gondot a vancomycinnel és a ceftriaxonnal szembeni rezisztencia okozza.

A multirezisztens kórokozók közül a meticillin rezisztens *Staphylococcus aureus* (MRSA), az ESBL termelő *Klebsiella* spp. és *E. coli*, illetve a multirezisztens *Acinetobacter baumannii* (MACI) okozza a legnagyobb problémát.

LEGNAGYOBB PROBLÉMÁT OKOZÓ MULTIREZISZTENS KÓROKOZÓK

Következtetések

A hazai kórházakban döntően empirikus terápiát alkalmaznak a célzott terápiával szemben.

A terápiák elrendelése osztályos protokollok alapján történik, melyek azonban nem mindig követik a helyi rezisztencia viszonyokat.

Az antibiotikumok racionálisabb alkalmazásának az „így szoktuk” vezérlő elv és a forráshiány a legnagyobb akadálya.

ANTIBIOTIKUMOK RACIONÁLISABB ALKALMAZÁSÁNAK AKADÁLYAI

